

Г. І. Решетова,
к. держ. упр., доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування,
Маріупольський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1941-0224>
С. М. Верительник,
доктор філософії з публічного управління та адміністрування,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування,
Маріупольський державний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6960-3737>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.16.178

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИДИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Н. Reshetova,
PhD in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Public Management and
Administration, Mariupol State University
S. Verytelnyk,
Doctor of Philosophy in Public Management and Administration,
Associate Professor of the Department of Public Management and
Administration, Mariupol State University

CURRENT TRENDS AND TYPES OF SOCIAL SERVICES PROVISION IN UKRAINE

У зв'язку з воєнним конфліктом в Україні, система надання соціальних послуг стикається зі значними проблемами та викликами. Основні проблеми в цьому контексті включають:

- інфраструктурні пошкодження.** Воєнні дії призвели до значних пошкоджень інфраструктури, знищення будівель, доріг, соціальних закладів. Це ускладнює доступ до соціальних послуг та може призвести до зменшення їх якості;
- високий рівень біженців та внутрішньо переміщених осіб,** які потребують невідкладної допомоги та соціальної підтримки;
- погіршення економічної ситуації.** Воєнний конфлікт спричинив погіршення економічної ситуації в усій країні. Зменшення робочих місць та зростання безробіття створюють додаткові виклики у забезпеченні соціальної підтримки для населення;
- травми та психологічні проблеми.** Воєнний конфлікт призвів до багатьох травм та психологічних проблем як у військових так і у мирного населення. Надання адекватної психологічної підтримки та реабілітації є складною задачею для системи соціальних послуг;
- обмежений доступ до медичної допомоги.** Воєнний конфлікт призвів до знищення медичних закладів та зміщення медичного персоналу, що обмежує доступ населення до якісної медичної допомоги та реабілітації;
- корупція та недостатня прозорість.** В умовах воєнного конфлікту, корупція та недостатня прозорість можуть спричинити несправедливий розподіл соціальних послуг та недостатню допомогу тим, хто її дійсно потребує;

— ускладнений доступ до вразливих груп. Воєнний конфлікт найбільше впливає на вразливі групи населення, такі як діти, літні люди, особи з інвалідністю та інші.

Проблеми надання соціальних послуг в Україні можуть бути різноманітними та впливати на якість та ефективність системи соціального захисту населення. Ці проблеми потребують негачайного уваги та рішучих заходів з боку уряду, міжнародних організацій та громадських ініціатив для поліпшення ситуації і забезпечення необхідної соціальної підтримки та допомоги постраждалим від війни. Сучасні тенденції надання соціальних послуг визначають нові підходи та пріоритети у цій сфері.

Для подальшого вдосконалення управління ресурсами соціального захисту визначено ряд викликів та сучасних тенденцій і запропоновано низку інституційних заходів щодо наступного: встановлення послідовності та зв'язку між нормативно-правовими актами та раціоналізація видів соціальної підтримки; інтеграції та децентралізації соціальних послуг; покращення використання інноваційних ресурсів; ефективного використання інформаційного потенціалу.

Based on a critical analysis of approaches to the interpretation of the concept of "It has been established that its understanding is somewhat narrowed, and, In the conditions of reformatization of power authority, it is social services that are usually reduced to the support of the most vulnerable segments of the population. While in the conditions of power reformatting it is social services that should become a solid basis for the reformatting of power powers. Services should become a solid basis for the harmonization of social relations, that contribute to the improvement of the well-being of the population of the regions.

Due to the military conflict in Ukraine, the social service delivery system is facing significant problems and challenges. The main problems in this context include:

— *Infrastructure damage. The hostilities have led to significant damage to infrastructure, destruction of buildings, roads, and social institutions. This complicates access to social services and may lead to a decrease in their quality;*

— *a high level of refugees and internally displaced persons in need of emergency assistance and social support;*

— *deterioration of the economic situation. The military conflict has led to a deterioration in the economic situation across the country. Job losses and rising unemployment create additional challenges in providing social support to the population;*

— *trauma and psychological problems. The armed conflict has led to many traumas and psychological problems among soldiers and civilians. Providing adequate psychological support and rehabilitation is a challenge for the social services system;*

— *limited access to medical care. The armed conflict has led to the destruction of medical facilities and the displacement of medical personnel, which limits the population's access to quality medical care and rehabilitation;*

— *corruption and lack of transparency. In the context of armed conflict, corruption and lack of transparency can lead to an unfair distribution of social services and insufficient assistance to those who really need it;*

— *difficult access to vulnerable groups. The armed conflict has the greatest impact on vulnerable groups, such as children, the elderly, people with disabilities, and others.*

The problems of social service delivery in Ukraine can be diverse and affect the quality and efficiency of the social protection system.

These problems require immediate attention and decisive action by the government, international organizations and civil society initiatives to improve the situation and provide the necessary social support and assistance to war victims. Current trends in the provision of social services define new approaches and priorities in this area.

To further improve the management of social protection resources, the author identifies a number of challenges and proposes a number of institutional measures to: find alternative sources of funding for social programs; establish consistency and coherence between regulations and rationalize types of social support; integrate and decentralize social services; improve the use of innovative resources; and effectively use information potential. The author proposes a mechanism for modernizing the system of management of social protection processes.

In times of armed conflict, the social services system faces numerous difficulties and challenges that arise due to the temporary or prolonged destabilization of the social, economic and psychological

environment. In general, the provision of social services in wartime is an extremely important task that requires specific approaches, coordination of efforts and support from different levels of government, international organizations and civil society.

Ключові слова: соціальні послуги, соціальна держава, центральні органи влади, недержавні організації, органи місцевого самоврядування, види соціальних послуг.

Key words: social services, welfare state, central authorities, non-governmental organizations, local governments, types of social services.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Упродовж двох десятиліть в Україні здійснюється реформування системи надання соціальних послуг. Однак, в умовах фінансово-економічної кризи та інших негативних явищ в українському суспільстві, виникає парадоксальна і цілком неприйнятна ситуація:

несправедливий розподіл та низька адресність державних соціальних трансфертів. Цільові соціальні допомоги та субсидії нерідко розподіляються несправедливо та неефективно, що може призводити до того, що деякі потребуючі групи не отримують достатньої допомоги;

висока розпорошеність державних соціальних послуг. Система надання соціальних послуг може бути розпорошеною, тобто функції та послуги різних організацій дублюються, що збільшує витрати та знижує їх ефективність;

недостатнє задоволення потреб та доступ до соціальних послуг. Рівень задоволення потреб у наданні соціальних послуг є низьким, і багато вразливих груп населення не мають достатнього доступу до необхідних соціальних програм.

Зараз особливо актуальним стає створення ефективної системи надання соціальних послуг, яка би задовольняла потреби всіх, хто зазнає важких обставин.

У зв'язку з вищевикладеним, дуже важливим стає проведення глибокого дослідження аспектів системи надання соціальних послуг. Його результати мають важливе значення як з практичної, так і з теоретичної точки зору.

У контексті системи надання сучасних соціальних послуг розглянуті уповноважені органи, що включають центральні органи виконавчої влади, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Теоретичні та практичні аспекти питань соціальних проблем, розроблення та реалізації соціальної політики в Україні вивчають такі науковці як: Ю. Ажнюк, Н. Болотіна, Н. Борецька, К. Ващенко, І. Гнибіденко, С. Горбунової-Рубан, В. Гошовська, А. Гриненко, А. Колот, М. Кравченко, І. Курило, Е. Лібанова, О. Макарова, О. Новікова, О. Палій, О. Петроє, О. Піщуліна, О. Савченко, Ю. Саєнко, Т. Семигіної, Б. Сташків, В. Скуратівського, П. Ситніка, В. Трощинського, Н. Ярош, І. Ярошенко та ін.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Аналіз та огляд сучасних тенденцій у галузі надання соціальних послуг в Україні. Також метою є дослідження ролі різних видів соціальних послуг у забезпеченні соціального благополуччя та підтримки різних груп населення, зокрема вразливих категорій. Розглянуто різноманітні види соціальних послуг, доступні громадянам, а також визначено ключові аспекти та стратегії, спрямовані на покращення якості та доступності цих послуг. Особлива увага буде приділена ролі інклюзивності та соціального партнерства, а також впливу технологій та інновацій на розвиток соціального сектору в Україні. Стаття має надати читачам усвідомлення про актуальні проблеми та перспективи розвитку соціальних послуг в Україні та сприяти підвищенню ефективності соціальних ініціатив для благополуччя суспільства.

Проаналізовано сучасні підходи та стратегії розвитку соціального сектору, види соціальних послуг та їх вплив на суспільство. Особлива увага приділена ролі технологій та інновацій у сфері соціальних послуг та перспективам розвитку цього напрямку.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Соціальні послуги мають важливе значення у сучасному суспільстві, оскільки вони становлять ключовий інструмент забезпечення гідного та якісного життя всім громадянам, особливо тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах та потребує допомоги і підтримки.

Передусім, соціальні послуги забезпечують соціальний захист та безпеку громадян. Вони спрямовані на вирішення соціальних проблем та втручання у складні ситуації, що можуть стати перешкодою для забезпечення стабільного життя людей. Соціальні послуги допомагають підтримувати та зміцнювати соціальний капітал, забезпечуючи соціальну інтеграцію та покращення якості життя всього суспільства.

Одним із головних аспектів важливості соціальних послуг є їх спрямованість на вразливі групи населення. Це включає дітей, літніх людей, осіб з інвалідністю, жертв насильства та багато інших. Соціальні послуги надають цим групам необхідну підтримку, допомога в їх соціальній адаптації, навчанні та здобутті професійних навичок, що дозволяє покращити їхнє становище та шанси на успіх.

Крім того, соціальні послуги відіграють важливу роль у забезпеченні соціальної справедливості та рівності можливостей. Вони мають на меті компенсувати соціальні диспаритети, зменшити нерівності та забезпечити доступ до рівних умов для всіх громадян. Це стимулює розвиток потенціалу кожної особи та допомагає суспільству максимально використовувати свої ресурси.

Крім того, соціальні послуги є важливим елементом підтримки економічного розвитку та зниження бідності. Шляхом надання допомоги та підтримки тим, хто перебуває у складних обставинах, соціальні послуги допомагають покращити соціальну стабільність та знизити ризик економічної вразливості.

Таким чином, соціальні послуги є необхідним елементом сучасного суспільства та соціальної держави, який сприяє створенню гуманного, справедливого та рівноправного середовища для всіх громадян. Їх роль у забезпеченні соціального захисту, інклюзивного розвитку та підтримки найвразливіших груп населення незамінна для побудови процвітаючого та соціального суспільства.

Україна, як і багато інших країн, стикається із складними соціальними викликами, що вимагають постійного аналізу та адаптації системи надання соціальних послуг. Застосування інноваційних підходів у соціальній сфері стає дедалі важливішим завданням для забезпечення якісного соціального захисту громадян. Саме тому, дослідження сучасних тенденцій та видів надання соціальних послуг українському суспільству є актуальним та необхідним кроком у забезпеченні стійкого соціального розвитку [2, с. 20].

Одним із ключових аспектів актуальності дослідження є потреба в адаптації соціальних послуг до поточних викликів. Політичні, економічні та демографічні зміни в країні, у зв'язку з ситуацією, яка склалася в країні, зумовлюють нові вимоги до соціального захисту громадян, зокрема у зв'язку зі зростанням кількості вразливих категорій населення. Війна в країні, економічна нестабільність та масштабні зміни в суспільстві потребують гнучких та ефективних рішень у сфері соціальних послуг.

Крім того, в умовах глобалізації та розвитку інформаційних технологій, важливим стає забезпечення доступності та швидкості надання соціальних послуг. Впровадження електронних сервісів та інноваційних технологій дозволяє покращити зв'язок між органами державного управління, органами місцевого самоврядування та громадянами, спростити процедури отримання соціальної допомоги та послуг, а також ефективніше використовувати бюджетні ресурси.

Серед інших актуальних проблем — забезпечення інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг. Враховуючи складність викликів, з якими стикаються клієнти соціальних послуг, важливо забезпечити координацію різних служб та інституцій, що надають допомогу, для досягнення більш комплексного та ефективного розв'язання соціальних проблем.

Важливо визначити можливості та потенціал громадських організацій та благодійних фондів у підтримці соціального захисту та їх співпрацю з державними органами.

Таблиця 1. Спрямованість соціальних послуг

Назва соціальної послуги	Мета соціальної послуги
Соціальна профілактика	запобігання виникненню складних життєвих обставин та/або потраплянню особи/сім'ї в такі обставини
Соціальна підтримка	сприяння подоланню особою/сім'єю складних життєвих обставин
Соціальне обслуговування	мінімізація для особи/сім'ї негативних наслідків складних життєвих обставин, підтримка їх життєдіяльності, соціального статусу та включення у громаду

Джерело сформовано на основі [1].

Сучасне суспільство стикається з різноманітними соціальними викликами, які ставлять під загрозу благополуччя та якість життя громадян. Відповідно до змін у соціальних потребах, в Україні надаються різні види соціальних послуг, спрямованих на підтримку та покращення якості життя різних груп населення.

Основними видами соціальних послуг на сучасному етапі є:

1. Соціальне обслуговування. Цей вид послуг передбачає надання допомоги особам, які опинились у складних життєвих обставинах, таким як бездомні, особи з інвалідністю, літні громадяни, діти з диференційованими потребами та інші. Соціальне обслуговування може включати постачання харчування, одягу, житла, медичного догляду, а також психологічну та педагогічну підтримку.

2. Соціальна допомога. Це вид соціальної послуги, спрямований на надання матеріальної підтримки особам, які перебувають у складних життєвих обставинах та знаходяться у стані потреби. Соціальна допомога може включати одноразову або регулярну фінансову допомогу, компенсації, пільги та субсидії.

3. Соціальний супровід. Цей вид послуги передбачає індивідуальний підхід до особистих потреб та проблем клієнтів. Соціальні працівники надають консультації, психологічну підтримку, допомогу у здійсненні життєвих та соціальних рішень, а також допомагають у вирішенні конфліктних ситуацій.

4. Трудова реабілітація. Для людей з інвалідністю або обмеженими можливостями навчання трудова реабілітація є важливим видом соціальної підтримки. Вона спрямована на підготовку та навчання осіб для працевлаштування, надання спеціальних робочих місць та адаптація умов праці до потреб клієнта.

5. Соціальне підприємництво. Це новий підхід до соціальної допомоги, який поєднує принципи бізнесу та соціального захисту. Соціальні підприємства створюють робочі місця для вразливих груп населення, забезпечують їхнє професійне розвиток та надають соціальні послуги.

Основним завданням цих видів соціальних послуг є підтримка та покращення якості життя громадян, забезпечення соціальної справедливості, та соціальної інтеграції різних груп населення. Забезпечення ефективної та доступної соціальної підтримки має важливе значення для забезпечення стійкого розвитку суспільства та зміцнення соціального капіталу країни.

Застосування інформаційних технологій в різних аспектах суспільного життя стає все більш актуальним і

необхідним завданням. У сучасному світі, де інформація легко доступна та технології розвиваються зі швидкістю світла, використання інформаційних технологій має вирішальне значення для забезпечення доступності різних видів послуг для населення, включаючи соціальні послуги.

Одним із головних аспектів ролі інформаційних технологій є забезпечення швидкості та ефективності надання послуг. Застосування електронних сервісів та інтернет-платформ дозволяє здійснювати взаємодію з органами державного управління та надавачами послуг без необхідності фізичного присутності клієнта. Це зокрема стосується соціальних послуг, де можливість онлайн-звернень, електронного запису на прийом, а також електронного збору документів спрощує процедури та зменшує час очікування на надання допомоги.

Додатково, використання інформаційних технологій допомагає забезпечити широкий доступ до інформації про соціальні послуги та їх умови надання. Веб-сайти, мобільні додатки та електронні бази даних дозволяють громадянам отримати необхідну інформацію щодо доступних послуг, процедур, термінів надання та критеріїв відбору. Це робить процес отримання допомоги більш зрозумілим та прозорим для клієнтів, зокрема для тих, хто має обмежений доступ до інформації з інших джерел.

Технології також допомагають впроваджувати інноваційні підходи до надання соціальних послуг. Наприклад, розробка інтегрованих інформаційних систем для координації діяльності різних служб та організацій дозволяє забезпечити комплексний підхід до розв'язання проблем клієнтів, уникнути дублювання зусиль та забезпечити швидкий обмін інформацією між учасниками процесу.

Важливим аспектом є також забезпечення кібербезпеки та захисту конфіденційності даних громадян. Розробка захищених електронних платформ та дотримання відповідних стандартів є критично важливим для запобігання можливим загрозам та зловживанням з боку недобросовісних осіб.

Загалом, використання інформаційних технологій у наданні соціальних послуг має великий потенціал для покращення доступності та якості надання допомоги громадянам. Це сприяє більш ефективному та прозорому соціальному захисту, спрощує взаємодію між органами державного управління та населенням, а також забезпечує швидкий доступ до необхідної інформації для всіх громадян.

Партнерство з громадським сектором є важливою складовою ефективною соціальною політикою. Громадські організації та благодійні фонди мають широкий спектр компетенцій, експертизи та зв'язків з громадою, що дозволяє їм бути гнучкими та ефективними в реагуванні на соціальні потреби. Співпраця з цими організаціями дозволяє державі оптимізувати свої ресурси та забезпечити більш широке охоплення допомогою цільових груп населення.

Основні переваги партнерства з громадським сектором:

1. Ефективність та інновації. Громадські організації та благодійні фонди володіють більшою гнучкістю та

можуть швидко реагувати на нові соціальні виклики. Їхні інноваційні підходи та програми допомагають забезпечити більш ефективне та результативне надання соціальних послуг.

2. Спрощення процедур. Громадські організації та благодійні фонди допомагають зменшити бюрократію та скоротити час очікування на надання допомоги. Їхня робота базується на принципах взаємодії та співпраці, що спрощує процес отримання необхідної допомоги.

3. Локальність та прозорість. Громадські організації та благодійні фонди часто мають глибокі корені у місцевих громадах та добре знають потреби своїх співвітчизників. Вони забезпечують максимальну локальність та прозорість у роботі, що забезпечує ефективне використання ресурсів та надання допомоги тим, хто її дійсно потребує.

4. Соціальна активізація. Громадські організації та благодійні фонди сприяють соціальній активізації громадян, створюючи можливості для участі в реалізації соціальних проектів та ініціатив.

5. Ресурсне забезпечення. Співпраця з громадським сектором дозволяє державі залучити додаткові ресурси для забезпечення соціальної підтримки. Благодійні фонди та меценати можуть фінансувати проекти та програми, які сприяють розв'язанню соціальних проблем.

Важливим аспектом у співпраці з громадським сектором є створення правильної правової бази та встановлення прозорих механізмів контролю за використанням коштів і реалізацією програм. Такий підхід допоможе забезпечити ефективне партнерство та досягнення спільних соціальних цілей.

Загалом, партнерство з громадським сектором є ключовим фактором для підвищення ефективності та результативності системи надання соціальних послуг. Спільна робота державних органів, громадських організацій та благодійних фондів сприятиме створенню більш справедливого, гуманного та підтримуючого соціального суспільства.

Класифікація, типи соціальних послуг та порядок їх надання згідно Закону України про соціальні послуги [3].

Класифікація соціальних послуг базується на цілях і поділяється на наступні категорії:

1. Соціальна профілактика:

— запобігання виникненню складних життєвих обставин або уникнення потрапляння особи або сім'ї в такі обставини.

2. Соціальна підтримка:

— сприяння особам або сім'ям у подоланні складних життєвих обставин та забезпечення їхнього самостійного функціонування.

3. Соціальне обслуговування:

— зниження негативних наслідків складних життєвих обставин для осіб або сімей, підтримка їхньої життєдіяльності, соціального статусу та інтеграції в громаду.

2. Соціальні послуги за типами поділяються на:

- 1) Прості соціальні послуги, які не включають постійну або систематичну комплексну допомогу (надання інформації, консультації, посередництва, надання притулку, представництво інтересів тощо).

2) Комплексні соціальні послуги, що вимагають спільних зусиль фахівців для надання постійної або систематичної комплексної допомоги (догляд, виховання, спільне проживання, соціальний супровід, кризова інтервенція, підтримане проживання, соціальна адаптація, соціальна інтеграція та реінтеграція тощо).

3) Комплексні спеціалізовані соціальні послуги, що призначені для певних категорій отримувачів соціальних послуг (ВІЛ-інфіковані особи, особи залежні від психотропних речовин, жертви торгівлі людьми, біженці, особи з психічними розладами та інші).

4) Допоміжні соціальні послуги, які надаються у вигляді матеріальної допомоги (продукти харчування, предмети особистої гігієни, санітарно-гігієнічні засоби для прибирання, засоби догляду, одяг, взуття та інші предмети первинної потреби, організація харчування, надання палива тощо), а також технічні послуги (транспортні послуги, переклад жестовою мовою тощо).

3. Базовими є такі соціальні послуги:

- 1) Надання догляду вдома, денний нагляд;
- 2) Процес соціальної адаптації;
- 3) Процес соціальної інтеграції та повторної інтеграції;
- 4) Забезпечення притулку;
- 5) Екстрене (кризове) втручання;
- 6) Надання консультацій;
- 7) Супровід у соціальних справах;
- 8) Представництво інтересів;
- 9) Посередництво та медіація;
- 10) Соціальна профілактика;
- 11) Матеріальна допомога;
- 12) Фізичний супровід для осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та рухаються на колісних кріслах, а також з порушеннями зору;
- 13) Переклад за допомогою жестової мови;
- 14) Догляд та виховання дітей у умовах, що наближені до сімейних;
- 15) Супровід під час інклюзивного навчання;
- 16) Надання інформації [4].

Перспективи розвитку системи надання соціальних послуг в майбутньому. У сучасному світі, де технології розвиваються дуже швидко, а соціальні виклики стають все складнішими, система надання соціальних послуг має адаптуватись та змінюватись для вирішення нових викликів та потреб населення. Перспективи розвитку цієї системи в майбутньому є обіцяючими та визначають курс на забезпечення більш ефективного та доступного соціального захисту [5].

1. Запровадження інформаційних технологій. Інформаційні технології будуть продовжувати впливати на усі сфери життя, включаючи надання соціальних послуг. Розвиток онлайн-сервісів, електронних платформ та інших інноваційних засобів забезпечить швидший та зручний доступ до соціальних послуг для громадян, зменшить бюрократію та спростить процедури.

2. Розвиток соціального підприємництва. Застосування принципів соціального підприємництва дозволить створити стабільні соціальні підприємства, які будуть

забезпечувати робочі місця для вразливих категорій населення та надавати соціальні послуги в ефективній формі.

3. Розширення спектру послуг. Постійний аналіз соціальних потреб населення та впровадження нових підходів дозволить розширити спектр надаваних послуг.

4. Комплексний підхід до соціальних проблем. Забезпечення комплексного підходу до вирішення соціальних проблем дозволить забезпечити більш ефективну та результативну підтримку громадян. Інтегровані соціальні служби та програми сприятимуть вирішенню проблем у всіх аспектах життя клієнтів.

5. Посилення партнерства з недержавними організаціями. Важливо сприяти розвитку партнерства з недержавними організаціями, які мають значний досвід та ресурси для надання соціальних послуг. Спільна робота державних та недержавних структур дозволить забезпечити більш широкий та глибокий спектр охоплення цільових груп населення.

6. Стимулювання розвитку соціальних працівників. Впровадження програм підвищення кваліфікації та стимулювання професійного росту соціальних працівників допоможе забезпечити високий рівень якості надання послуг та збереже високий моральний статус цієї професії.

Розвиток системи надання соціальних послуг в майбутньому є комплексним та багатограним завданням, яке вимагає взаємодії державних органів, органів місцевого самоврядування, громадськості та бізнес-структур. Важливо забезпечити доступність, якість та ефективність соціального захисту громадян, створити умови для розвитку та самореалізації кожної людини та побудувати справедливе та гуманне суспільство.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМУ

Головна мета Міністерства соціальної політики та сфери соціального захисту є забезпечення наших громадян своєчасною, доступною та якісною підтримкою, а також побудова системи надання соціальних послуг та соціальної роботи, яка б наближалася до кращих європейських практик [6].

Проте, воєнний конфлікт, вторгнення РФ та введення воєнного стану в Україні стали величезним викликом для системи соціального захисту. Причиною війною шкодою, яка включає матеріальні, фізичні та психологічні наслідки, наразі багато громадян потребують допомоги соціальних працівників.

Надання соціальних послуг регулюється Законом України "Про соціальні послуги". Проте в умовах воєнного стану, довгий алгоритм дій, пов'язаний з процедурою ведення випадку, не може бути вичерпно використаний. Тому Міністерство соціальної політики упроваджує форму акта про надання соціальних послуг екстрено. Це надасть можливість забезпечити екстрену допомогу громадянам у критичних ситуаціях.

Важливість подальших досліджень для покращення системи соціального захисту населення є невід'ємною

складовою сталою розвитку суспільства. Система соціального захисту відіграє критичну роль у забезпеченні гідного життя всім громадянам, особливо тим, хто знаходиться у вразливому стані. Продовження досліджень у цій області має великий потенціал для забезпечення більш ефективного, справедливого та адаптивного підходу до соціального захисту населення.

Однією з ключових переваг досліджень є можливість аналізу сучасних та майбутніх викликів, з якими стикається суспільство. Такі дослідження допомагають зрозуміти динаміку змін в економіці, демографії, технологічному розвитку та інших сферах, що впливають на потреби громадян у соціальному захисті. На цій основі можна розробляти більш точні та адаптивні програми та політики, спрямовані на задоволення потреб населення.

Дослідження також допомагають виявляти недоліки у системі соціального захисту та виявляти групи громадян, які можуть залишатися поза увагою або отримувати недостатню підтримку. Це створює можливість для розробки спеціальних програм для вразливих груп, таких як діти, літні громадяни, люди з інвалідністю та інші. Подальші дослідження можуть допомогти ідентифікувати нові та зростаючі виклики, такі як зміни в робочому оточенні, збільшення міграції або поширення нових хвороб, і розробляти відповідні стратегії соціального захисту.

Отже, подальші дослідження у галузі соціального захисту населення є невід'ємною складовою стратегії покращення якості життя громадян. Вони допомагають адаптувати систему соціального захисту до змін у суспільстві, забезпечують більшу справедливість та ефективність, і є важливим інструментом на шляху до сталою розвитку.

Література:

1. Вакуленко О.В., Голубенко Т.О., Івженко І.Б. Сучасні здобутки та виклики розвитку соціальних послуг в Україні. Офіційний сайт Видавництва "Балтія". URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6323/13359-1?inline=1>
2. Белєвцова Я. С. Механізм підвищення якості соціальних послуг на рівні місцевих органів влади: автореф. дис. канд. наук з держ. упр.: [спец.] 25.00.02 / Я. С. Белєвцова. — Харків: регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президенті України. — Х., [б. в.], 2011. — 20 с.
3. Закон України "Про соціальні послуги" від 17.01.2019 р. №2671 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
4. Класифікація, типи соціальних послуг та порядок їх надання. URL: <https://tairovska-gromada.gov.ua/news/1636537447/>
5. Іляш, О. Щодо перспективних напрямів підвищення якості соціальних послуг в Україні. Аналітична доповідь. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/763>.
6. Соціальні послуги, які надаються під час воєнного стану та останні зміни у цій сфері. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/21778.html>

References:

1. Vakulenko O.V., Holubenko T.O., Ivzhenko I.B. (2022), "Modern achievements and challenges of the development of social services in Ukraine", available at: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/237/6323/13359-1?inline=1> (Accessed 25 July 2023).
2. Bielievtsova, Ia. S. (2011), "The mechanism of improving the quality of social services at the local government level", Ph.D. Thesis, Public administration, Kharkiv. region. in-t derzh. upr. Nats. akad. derzh. upr. pry Prezidentovi Ukrainy, Kharkiv, Ukraine.
3. Verkhovna Rada of Ukraine (2019), The Law of Ukraine "About social services", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> (Accessed 25 June 2023).
4. Tairovs'ka hromada (2021), "Classification, types of social services and the order of their provision", available at: <https://tairovska-gromada.gov.ua/news/1636537447/> (Accessed 25 July 2023).
5. Iliash, O. (2012), "As to promising areas of improving the quality of social services in Ukraine. Analytical Report", available at: <http://www.niss.gov.ua/articles/763> (Accessed 10 Feb 2015).
6. Ministry of Social Policy (2022), "Social services provided during martial law and recent developments in this area", available at: <https://www.msp.gov.ua/news/21778.html> (Accessed 25 July 2023).

Стаття надійшла до редакції 08.08.2023 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663